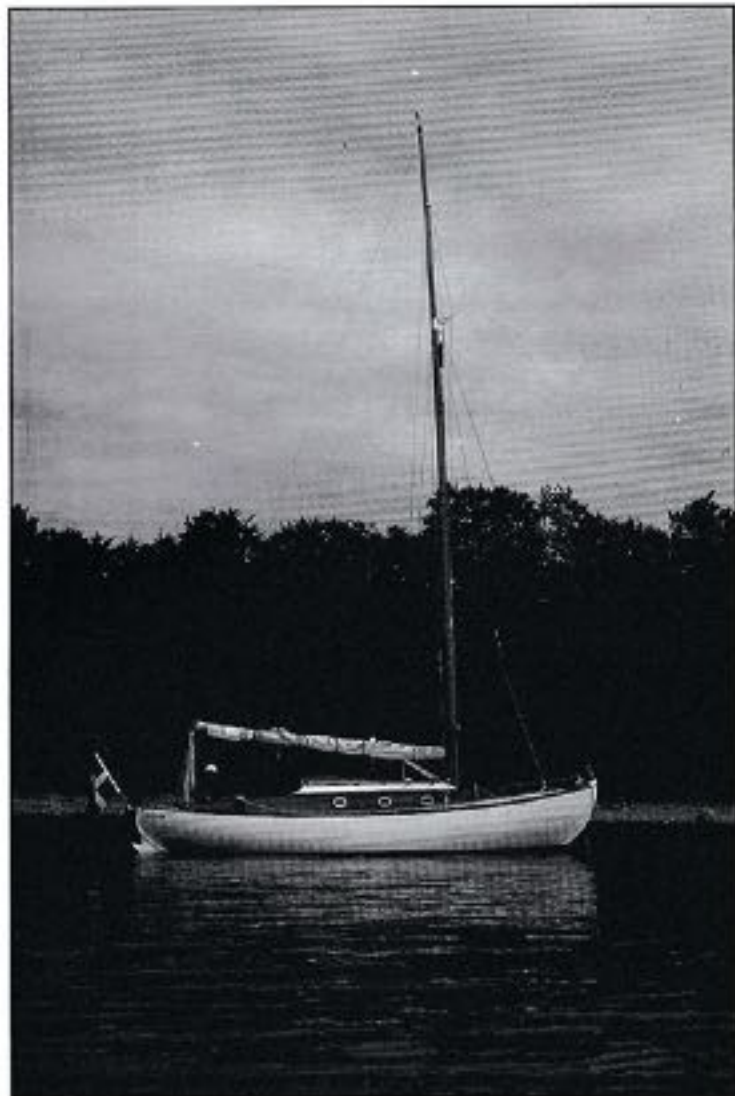

Dansk Forening for ældre Lystfartøjer

NR 34

FEBRUAR 1992

Forsidebilledet:

"Havfruen", 30 m² Berg spidsgatter fra 1946

Læs artiklen inde i bladet (side 11)

Træffestævne 1992 i Åbenrå 9 – 12. juli

Som det fremgik af årsmødet i København i 1991 har vi lagt dette års træffestævnet i Sønderjylland.

Vi skal være gæster hos Åbenrå Sejlklub, som er bosiddende i lystbådehavnen, lige syd for industrihavnen.

Programmet for stævnet vil ligne de tidligere stævner.

Alle oplysninger om tilmelding, program, priser, m.m. bliver bragt i næste nummer af bladet.

*Vi har fået tilsendt
følgende "udklip" fra Vindøjet,
oktober 1991 (Kastrup sejlklub)*

DFÆL træbådstræf i Kastrup

38 træbåde bemanded med entusiastiske sejlere mødte op i Kastrup i weekend'en 6-8. septembr.

Der kom både så langt som fra Jyllinge og Præstø, og en enkelt svensk deltager var også med. Kastrup sejlklub havde i år fået overdraget opgaven at holde det traditionelle efterårs-træbådstræf for Dansk Forening for Ældre Lystfartøjer. Havnekontorets personale havde stillet sig meget velvillige og skaffet fripladser til bådene og mange KS-sejlere hjalp til med at få arrangementet til at fungere.

Vejret var - bortset fra lidt rigelig blæst lørdag formiddag - meget flot, og resultatet blev da også et godt og vellykket stævne med kapsejlads om lørdagen "Forterne rundt" og fællesmiddag om aftenen med musik, dans og fællessang ledet af et 3-mands orkester.

Ind i mellem blev der tid til at hygge sig i klubhuset og i bådene, og der blev udvekslet erfaringer om træbådernes vedligeholdelse, og hvad der ellers er af interesse for sejlere, der har træskebe som hobby.

Alt i alt et vellykket stævne. Det forlyder, at næste års sommerstævne skal foregå i Åbenrå, men det er ikke endelig afgjort endnu, så nærmere herom vil nok blive publiceret på et senere tidspunkt.

Festugetræf og Rummelpotræs 1991

Jeg lærte noget på DFÆL's festugetræf 1991. Jeg lærte, at i en ung men traditionsrig forening er en enkelt gang nok til at skabe en ny tradition. Altså bliver kapsejladsen igen i år refereret fra "Ingelil".

På skippermødet kl. 1200 blev det – under hensyntagen til vejrudsigten, der forudsagde 5-10 fra NV drejende N – besluttet at sejle bagbords rundt om banen og fukende "cirklen" ved at krydse startlinien igen som mållinie. Dommerbåden "Trine Søndervang", der havde understreget sin sans for timing og præcision ved at komme glidende ind i Århus havn to minutter i tolv, blev budt velkommen.

Starten gik kl. 13 og var en ren opvisning i, hvordan noget sådant skal gøres. Alle både lå og lurede omkring startlinien parate til at reagere på starttruttet. Ja, eller i hvert fald 10 af de deltagende 11 både. "Niner" kom lidt senere end i sidste øjeblik til starten. Turen fra Ebeltoft må have taget længere end beregnet.

Sejladsen tog en uventet drejning på flere punkter. For det første var vinden umanerlig lunefuld, ofte sejlede flere både på hver deres halse og alligevel på samme kurs. Det var et forunderligt syn. Men hellere en lystigt springende vind end de perioder der var helt uden vind.

Under disse betingelser sejlede vi på det første ben kryds ud for at runde en grøn bøj, som ingen rigtigt kunne få øje på, men den måtte jo være derude et sted i feltet af X-79'ere. Denne farvelade af spillere umuliggjorde enhver orientering efter farvede bøger.... Klokken blev 1430 før den første båd "Ran II" rundede den grønne

bøj, og da det jo ikke engang var halvdele, var gode råd dyre. Grillen skulle tændes kl. 1800. Feltets bageste båd "Elisabeth", der ombord havde de to grilltændere, rendte sammen med feltets forreste båd og med en rask beslutning blev det vedtaget, at afslutte sejladsen ved en nærliggende gul bøj. Unægtelig en streg i regningen for os, der havde lagt strategien efter, at de fire foranliggende både skulle hentes på sidste ben.

Alle fik en orientering af "Elisabeth", undtagen "Trine Søndervang" der lå og ventede ved den oprindelige mållinie, de må have undret sig noget over hvad pokker, der foregik.

Der blev sejlet i 10 klasser, og overalt vinderen blev samtidig vinder af sin klasse – en flot præstation af SSB'eren "Jan" (billedet). Dernæst kom 7 m R båden "Ran II" skarpt forfulgt af vinderen i klassen af uidentificerede spidsgattere "Susan". Som fjerde båd i mål kom SSB'eren "Bellina", der samtidig sikrede sig andenpladsen i den største klasse. "Ingelil" løb af med sejren i løbet for bitte små spidsgattere og nød dysten med vinderen af Molich one design klassen "Emma". Syvende båd i mål var vinderen blandt folkebådene, "Kirsten", der betænksomt placerede sig midt i feltet for at kunne tage de bedste billeder. Dernæst var det vinderen af spidsgattere med mahogni spiller, svømmepol og kælder "Amfitrite" i hænderne på både den tidligere og den nuværende ejer. Trods den sene start vandt "Niner" i klassen af små spidsgattere, men om "Malik" vandt Knarr løbet eller opgav før mål vides ikke med bestemthed. I Klassen for langsomme spidsgattere vandt "Elisabeth" suverænt.

Med et gevaldigt klemt fra skibsklokken gled grillmaden og præmieoverrækkelsen over i aftenens seriøse indslag. Første punkt på dagsordenen var overgivelsen af Kort 112's ærespræmie "Rummelpotten". Formanden for rummelpotlauget Erik Staal redegjorde i en tilpas lang tale for valget af overkanoner Nicks.

Peter Lorin stod for næste indslag, idet han som den eneste tilstedeværende havde deltaget i DFÆL's træffestævne i København i sommer.

Angående vintermøde: Der blev i København udtrykt ønske om, at vintermødet 91/92 holdes i Århus. Kort 112 arbejder videre med sagen og er positiv overfor ideen, specielt når vi får den fornødne tid til forberedelserne.

Angående lokalforeninger under DFÆL: Lokalforeninger faldt åbenbart ikke ubetinget i god jord i København. I sagens natur

er vi jo dybt uenige i dette synspunkt i Kort 112.

(Referenten kan her helt for egen regning tilføje, at hvis der ikke havde været en "kort 112", havde "Ingelil" sandsynligvis ikke stået i DFÆL's fartøjsregister. Det er jo netop de lokale initiativer, der giver en landsorganisation sin berettigelse og styrke.)

Efter disse meddelelser bekendtgjorde Marianne og Bent, at de i den nærmeste fremtid får mere end rigeligt med huset, båden, haven og hinanden, eller med andre ord, de træder ud af bestyrelsen. En noget forbløffet besætning fra "Ran II" blev kuppet ind som Bent og Mariannes efterfølgere.

Rheinländerpolka, klaverspil og hyggeligt samvær afsluttede aftenen.

Helle, "Ingelil"

Der indkaldes til

Vintermøde

i Århus lørdag den 29.
februar 1992

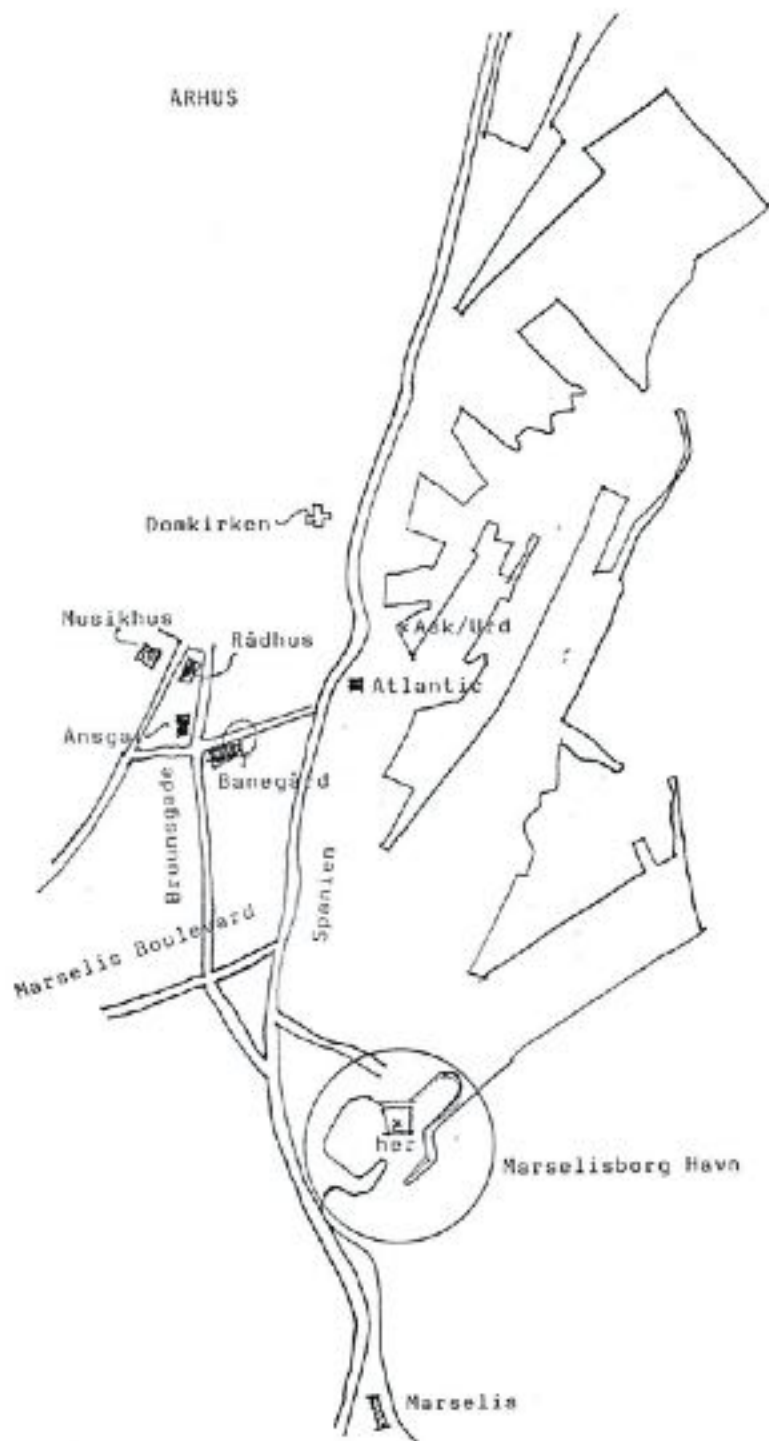
Arrangementet afholdes i Marselisborg Havns klublokale ved siden af restaurant Navigator, som vil sørge for vor forplejning.

- Kl. 1100 ca. ankomst, vi ser på den nye havn, og snakker over en kop kaffe mens de sidste rejsende kommer.
- Kl. 1230 frokost- ta' selv bord
- kl. 1400 foredrag om skibsrestauration ved Klaus Heeding fra Fregatten Jylland. (lysbilleder)
- kl. 1500 videofilm fra Præstø, og måske billeder fra tidligere stævner.
- kl. 1700 ca. dagens afsluttes med hyggeligt samvær og muligvis et lokalt sejlerorkester - tag selv instrument med, det er meget velkomment.

Praktiske oplysninger

Transport:	DSB færge fra Kalundborg og IC-3 tog.	
	Ebeltoft Sj. odde	86 34 16 00
	Hydrofoil båd	86 18 10 11
	Fly:	86 13 12 11
Hoteller:	Ansgar	86 12 41 22
	Marselis	86 14 44 11
	Atlantic	86 13 11 11
Restaurant Navigator		86 20 20 58
Fregatten Jylland		86 34 10 99

ARHUS

Tilmelding til vintermøde i Århus lørdag den 29. februar 1992.

Undertegnede tilmelder ____ deltagere til frokost og vintermøde
i Marselisborg havn.

Pris pr. person kr. 100 som dækker hele arrangementet incl. kaffe
og frokost.

Drikkevarer betales særskilt.

Navn: _____

Adresse: _____

Telefon: _____

sendes til: Peter Lorin Rasmussen
Egehovedet 41, Hov
8300 Odder

tlf. 86 55 64 00

sendes senest fredag den 21. februar 1992

Betaling foretages efter spisningen

Hvis du læser denne tekst efter den 21.
februar, har du ikke tilmeldt dig til
vintermøde i rette tid!

Da Carl genså sin første rigtige båd

(en "fæl" skipper-beretning fra 1988)

Lad mig aflægge en sandfærdig beretning om en sejler, der sammen med sin tvillingebror i 1945 tog det dengang ret så drastiske skridt til at kontakte ingeniør **Georg Berg**, for hos ham at bestille et sæt konstruktionstegninger over en 30 kvadratmeter spidsgatter. **Georg Berg** skulle, om muligt, tage behørigt hensyn til deres helt personlige kapsejls-intentioner, der bl.a. gerne skulle ende med, at de kom til at sejle en af limfjordens hurtigste både.

Nu handler min beretning mindre om bestillingen, og om bådens bygning, og om de fjorten år, som de to brødre havde båden i, men så meget desto mere om den ene brors uventede gensyn med den ... mange år senere.

Den specifikke hændelse, der danner grundlaget for min beretning, indtraf på vores tredje sommertogt med **Havfruen** i 1988. Om "**Havfruen**" skal nævnes, at hun som sagt er en 30 kvadratmeter spidsgatter, som måler 7,50 x 2,40 x 1,25 meter, mål, der afslører, at der altså ikke er tale om en egentlig klassebåd, men i højere grad om en ægte individualist blandt **Georg Bergs** mange spidsgattere.

Hun er, synes jeg naturligvis selv, et kle-nodie skabt af **Georg Berg's** sikre hånd. Og så sejler hun fremragende. Faktisk som en rigtig havfrue. Hun er smuk, hun er lang og

slank, hun er hurtig, og så har hun masser af det, som alle rigtige havfruer efter sigende skulle have meget af ... personali-ty!

Der er i hvert fald kun bygget en af slagsen efter de foreliggende tegninger. Det skulle jeg bl.a. hilse at sige fra ham, der sammen med sin tvillingebror, i sin tid afgav bestillingen, først til **Berg** og senere til **Brødrene Andersens Bådebyggeri** i Thisted.

Ved søsætningen i 1946 blev hun døbt **Fri**, et navn hun sejlede med på Limfjorden i sine første fjorten leveår. Nemlig indtil hun blev solgt i 1960 til en kontorchef, der overførte hende til Skovhoved. Her blev hun omdøbt til "**Havfruen**". En navneforandring, som han fandt nødvendig, fordi der i forvejen sejlede en anden (**Utzon**) spidsgatter på Øresund under navnet "**Fri**".

Vi overtog "vores" drømmebåd i marts 1986.

Oven i handelen fulgte en del originale, gulnede papirer. Gamle toldsedler, gamle kapsejlsopmålinger, og bl.a. en pertentlig ført tilsynsbog for ti-året 1960-1970 (som også to senere ejere har ført notater i, omend de er knapt så pertentligt førte som kontorchefens).

Selvfølgelig var vi stærkt interesserede i alt det historiske omkring nyrehvervelsen. Så

Carl Jensen. Oprindelig ejer af "Fri" fra 1946 til 1960. Her fotograferet ombord på "Havfruen" i Thisted lystbådehavn i juli 1988.

inden marts måned i 1986 gik over i april, havde vi telefonisk talt med bådebyggerfirmaet, **Brødrene Andersen**, og tillige med hovedpersonen i min beretning ... **Carl Jensen** i Thisted. (Carl's tvillingebror levede desværre ikke mere).

Vores opringning dengang var, sagde Carl. "Det bedste der er hændt mig i mange år". (Tænk også, at høre godt nyt om sit livs første "rigtige" skiv!) Desværre vil det her føre alt for vidt at referere alle samtalels mange oplysende, og for os, meget vigtige detaljer. Derfor indskrænker jeg mig til kun at medtage Carl's meget kraftige opfordringer til "at lægge vejen forbi Thisted", og til "... endelig at ringe forinden ... når i kommer !"

Vi blev næsten blæst hele vejen til Thisted.

Efter nogle meget gennemgribende klargøringsprocesser i foråret 87 og 88, var "Havfruen" omsider blevet så flot, at hun

sikkert aldrig ville komme til at stå mere præsentabelt på et senere tidspunkt. (troede vi altså!). Så derfor besluttede vi, at årets sommertogt skulle gå til Limfjorden ... op for at præsentere "Havfruen" for Carl i Thisted.

Men vi besluttede også, at vi ikke ville advisere på forhånd. Tænk hvis vejret blev umuligt, og vi ikke nåede frem! Dog, det viste sig heldigvis, at vi slet ikke havde behovet at være bange for ugunstigt vejr, for vi strøg afsted med østenvind hele vejen til Thisted Bredning. Og derfor med slæk på skøderne det meste af turen. Først fra Lynetten (vores hjemhavn) til Helsingør nordhavn, og derefter til Anholt, og dagen efter fra Anholt på en forrygende, 12-14 sekundmeter, lænser til Hals, og herfra videre gennem Langerak helt til Ålborg. En drømmesejlads i højt, flot solskin der indtil Hals foregik i kæmpebølger - bølger som vi *aldrig* vil glemme synet af!

Og videre gik det med skum for bowen lige indtil vi nåede det smalle Feggesund, der som bekendt skiller Live Bredning og Thisted bredning.

Her - på dette meget smalle sted - drejede den hårde vind, så vi nu fik den ind ret forfra på kursen ned gennem det smalle farvand.

Hvor alt på turen hidtil havde været det bedst tænkeligt, blev alt nu til det værst hændelige. Bortset fra havari og forlis, som vi heldigvis blev skånet for.

Vi ville igennem, simpelthen! Vi krydsede og krydsede, og vi måtte tilmed tænde motoren for at trodse både blæst, og den flere knob kraftige modstrøm i dette smalle, strømfyldte farvand. Endelig, langt om længe, nåede vi ud i den åbne Thisted bredning, hvor vi med en lille smule slæk på skøderne kunne slappe lidt af på et langt kryds over mod den 50 meter høje imponerende Hanklit på nordsiden af Mors. Herovre lavede vi en sidste stagvending, og kunne herefter med slæk på skøderne gå tværs over bredningen, og direkte ind i forhavnen til selve lystbådehavnen i Thisted. Her i forhavnen smed vi ret så udmattede alle de våde klude ... både "Havfruens" og vore egne.

Nu nærmer jeg mig langsomt, men sikkert det centrale i min beretning, men jeg vil lige, endnu en gang, sige tak til skipper og skipperkone ombord på den kendte DFÆL-motorbåd, "Jenni", der, i samme øjeblik vi lagde an til den første og bedste fortojningsmulighed på yderkajen, ikke alene tog imod vores fortojninger, men også bød på kulsort kaffe og "små hyggelige kager på krystalfod". Aldrig trængte vi hårdere!

Nå, dødsenstrætte ovenpå de sidste dages lange dagsmål opgav vi at gå på udkig i inderhavnen efter Carl's båd, der selvfølgelig hedder "Fri-II". Vi tørnede ind. Jeg husker ikke enkelthederne. Og vi havde ikke sovepiller behov.

Det blev ny morgen med høj sol og blæst af la' Limfjorden. Og efter morgenmaden, og den sædvanlige renselsesprocedure, gik jeg spejdende rundt i havnen for at se, om jeg kunde finde "Fri-II". Fra min telefonsamtale med Carl i marts 86, huskede jeg, at han havde fortalt mig, at han nu sejlede rundt i en rigtig kummefryser ... vistnok en LM'er.

Der lå godt nok et par LM'er i havnen, men jeg kunne ikke identificere nogle af dem ved navn. Vi besluttede os til at smide fortojningerne ude i forhavnen og liste ind på en af de ledige pladser inde i selve lystbådehavnen. Og nu er jeg så kommet til det centrale: Vi så en båd glide ud fra en af pladserne, og i det samme læste jeg navnet "Fri II" på bagen af en LM'er, der lå lige ved siden af den plads, der netop var blevet ledig. Hvor heldigt! Og til min rorsmand sagde jeg: "Vi tar' den plads der og ingen anden", hvorefter vi gled ind mellem pælene og langsomt på på siden af "Fri II". Og i det samme dukkede en nydelig, hvidhåret, slank herre op fra LM'rens cockpit ...

Ska' jeg gi' jer en hånd ?

"Det må du meget gerne", svarede jeg, som på det tidspunkt stod ude i stævnen på "Havfruen", og jeg rakte ham en tovende. Under indhalingsmanøvren kiggede den hvidhårede, slanke herre undersøgende ned over "Havfruen" og udbød: "Hvor har I dog fået den skønne skude fra?"

Jeg var med det samme klar over, at han

ikke kendte, eller genkendte, "Havfruen", og i et kort sekund indså jeg, at han jo udmærket godt kunne være en tilfældig gæst ombord på Fri II, og som sådan måske ikke den Carl, som jeg håbede at møde, så jeg svarede, sådan lidt prøvende: "Ja, det er jo et godt spørgsmål, men hun stammer altså her fra Thisted". Imens holdt jeg naturligvis skarpt øje med hans ansigtsudtryk og jeg bemærkede straks en panderynken .. en skærpet iagttagelse ... men også noget, der lignede et forvirret, vantro, granskende blik, der alene blev rettet mod "Havfruen" ... og det føltes grangiveligt, som om tiden stod stille ...

Men da han stadig intet sagde, men blot stirrede og stirrede på "Havfruen", forsøgte jeg mig prøvende med nogle løst henkastede bemærkninger ... "den er bygget nede hos Brødrene Andersen!! ... men da der heller ikke denne gang kom noget svar fra den hvidhårede, tilføjede jeg: "Det var to tvillingebrødre, der lod den bygge ... den ene hed Tage, og den anden hed Carl" ...

Her skulle der bare ha' været VIDEO på ...

Kære fæle... jeg kunne unde jer, at I havde set den nydelige, hvidhårede, slanke herres forbløffede ansigtsudtryk ... og hørt hans abrupte tale:

Jam-jam-jamen, det-det, det er ... det er mig, der er Carl !!! Pause, mens jeg iagttog, hvordan tvivlen stadig rasede i hans sind ... og så ... "Det er da løgn" ... pause igen ... "Næh, nu har jeg *aldrig* i mit livs skabte dage" ... ny pause ... "Næh, nu hører al ting op!" ... "er det virk'li "Fri" ??? " ... "det *ka'* da ikke være rigtigt ... jamen, du milde Moses, er det virk'li sandt ? Er det virk'li "Fri" ? ... "Du godeste !!! ... så var det altså dig, der ringede for nogle år siden? Jamen-

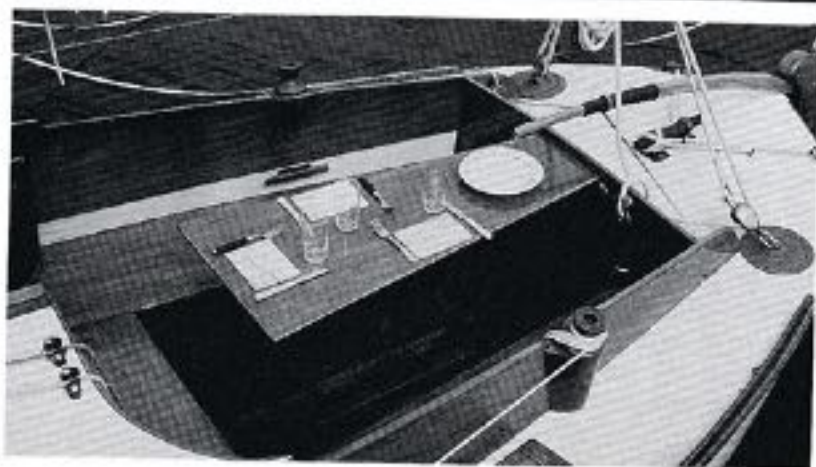
Hold-Da-Helt-Ferie ! Det-Er-Dog-Det-Mest-Fantastiske ! ... Jeg har *aldrig* kendt mage !!!"

At betragte Carl's overraskelse over at gen- se sit gamle skiv, det skiv, som han i 1960 - otte og tyve år forinden - tog definitivt afsked med, og som han dengang, med en klump i halsen, så forsvinde i kimingen "for evigt", ja, det var ganske enkelt en oplevelse af den slags, hvor ord næppe evner, fuldt ud, at beskrive mandens komplekse forbløffelse. Men prøv at tag al jeres fiele fantasi og forestillingsevne til hjælp!

Her, lige foran ham, lå altså hans gamle skiv, hans gamle kærlighed... og med tusindvis af sejladsminder. Men - besynderligt nok - så så det altså meget mindre ud, fortalte han senere, end han huskede det fra "den gang". Og dog ... her, lige foran hans fødder, var jo alt det, som hans egne hænder selv havde forarbejdet og vedligeholdt gennem fjorten år, mens han endnu var en ung mand!

Det samme smukke rorhoved! ... Det samme cockpit! ... De samme smukt buede mahogny-rufflister langs ruftaget! ... og dog, det hele så alligevel "anderledes" ud ... og hvorfor? Jo, fordi det hele jo kommer an på øjnene, der ser. Tilhører de et ungt menneske, der lever i 40'erne og 50'erne, eller tilhører de et ældre menneske i 1988, som pludselig og uforberedt først skal genkalde sig fordums synsindtryk.

Men langsomt blev "Fri", træprop for træprop og klampe for klampe altså genkendt. Den "gamle Carl's" indlevelsessevne i den aktuelle virkelighed skulle "Her & Nu" parres med alle erindringsbilleder, der i sit tid blev oplevet gennem den "unge Carl's" nethinder.

Og så var der også en anden lille ting, som sikkert spillede en stor rolle. Hvad der dengang var store og attraktive både, er jo, efter dagens standard, kun at sammenligne med rene plimsoller. Intet kan jo nu om stunder blive stort nok. (Selv om jeg hverken skal ønske mig noget, der er større eller mere komfortabelt end "Havfruen"!).

Det helt uventede gensyn, og de mange tågede erindringer fra dengang stillede naturligvis store krav til hukommelsen. Og det er egentlig ikke så underligt, når man tænker godt efter. Tiden "dengang", kan vi jo i dag roligt sammenligne med den tidsånd, som *Matador*-serien bød på da den for få år siden rullede over skærmen.

Med til min "fæle" beretning om Carl's gensyn med "Havfruen" ex. "Fri" hører også følgende pudsige replikskifte mellem Carl og en af hans gamle klubkammerater, som kom forbi et par timer senere.

Carl - stolt pegende på "Havfruen": "Kan du se den båd der, ved du, hvad det er for en båd? - det er Tages og min første rigtige båd ... det er gamle "Fri!" - hva' sir' du så ?

... Klubkammeraten, med et skævt blik til "Fri II": "Er det det, Carl ... der har du sku' gjort et dårligt bytte!"

Om aftenen blev vi inviteret til middag hjemme hos Carl og kone. Og vi tilbragte en dejlig lun julaften på deres terrasse, der både lå højt og sydvendt, og som bød os på en meget attraktiv fjordudsigt ned over det smukke farvand, som "Havfruen" ex. "Fri" havde sejlet tyndt i sine første fjorten leveår, og mens Carl og hans broer endnu var unge. Og naturligvis blev der fortalt mangen en god skipperhistorie, mens

minderne om mange vundne kapsejladser væltede frem.

En af dem som Carl og hans bror i sin tid havde sejlet om kap med, var, foruden "Bageren", "Sadelmageren" også "Biografdirektøren" i Thisted, fortalte Carl. Og pludselig slog det mig, at min mor havde haft en fætter, der havde været biografdirektør i Thisted. Så da jeg spurgte Carl om biografdirektøren mon tilfældigvis hed *Pors* til efternavn, ja så viste det sig, at Carl rent faktisk sad og talte om min mors kødelige fætter. Kom derfor ikke og påstå, at Danmark ikke er et "Bette land"!

Og iøvrigt er der heller ikke nogen, der skal komme og påstå, at vi ikke har et af verdens bedste sejlerfarvande, og heller ikke, at gode gamle Danmark ikke for ca. 100 år siden har opfostret nogle meget dygtige bådkonstruktører. Bådkonstruktører, som stadigvæk sætter deres umiskendelige præg på vores farvande, og som derfor, omend indirekte, stadig er gode for en "fæl" beretning eller to. Tænk Berg var 73 år gammel, da han tegnede "Havfruen".

Og her kipper skipperen på "Havfruen" med flaget for både Berg, Utzon, M.S.J. Hansen og endnu flere. Ingen nævnt ingen glemt! Og så skynder han sig også at tilføje ...

På gensyn derude - snart er det forår!

Philip Brand

Til Salg Platgatter "Skarven" (tidl. "Visitor")

1958, 26 fod, 4 tons, lærk & mahogny/eg, crab cabin heater,
walker log, 8'pioner, ingen motor - bådebyggerattest - 50.000,-
Peter Jacobsen 42 36 50 10

Georg Berg

Lidt historie om Berg, og hans søstersøns arbejde med at lave en samling af hans tegninger.

Der har gennem lang tid i forbindelse med forespørgsel om bådkonstruktøren G. Berg og hans spidsgatter været henvist til undertegnede angående oplysninger.

Her er, hvad jeg i store træk kan fortælle medlemmerne om min onkel:

Min morbror Georg Berg, søn af apoteker Berg, Fåborg, var uddannet skibskonstruktør og var før første verdenskrig beskæftiget på Flensborg Skibsværft. Senere flyttede han med sin familie til Skånegade 10 på Amagerbro til en mindre lejlighed.

Jeg kan huske hans arbejdsværelse her, som var et smalt kammer til gården på ca. 2 x 4 m, og det var dog her, at han tegnede de fleste af sine spidsgatter. Georg Berg var samtidig skibskonstruktør på B & W, hvor han var til midt i 30'erne, da han mistede dette job under en krise. Herefter klarede han sig udelukkende som bådkonstruktør.

Han brugte således vinterhalvårene til at tegne næste sæsons konstruktioner, her i blandt også mange større typer, hvoraf flere blev solgt til amerikanske millionærer. Han var meget omhyggelig med disse nykonstruktioner og byggede nøjagtige modeller af disse til afprøvning, hvoraf jeg som dreng fik en flot skonnertmodel (Hero) på en meters længde. Den vakte stor opsigt,

når vi sejlede med den i Svendborg. Jeg har den stadig (dog uden sejl) og er også i besiddelse af en ha skalamodel af skroget til en 26 m² spidsgatter, en af hans første modeller.

Berg flyttede sidst i 30'erne til det roligere Skalskør, Kobækvej nr. 9, for at nyde sit otium. Han tegnede stadig både til sin høje alder. F. eks. de specielle et-sejls Olebåde, som han selv i flere stadig mindre versioner sejlede Danmark rundt i om sommeren for at se til sine mange "unger", som han kaldte de både, der var under bygning på de mange dengang eksisterende bådeværfter. De blev til sidst de ganske små "bette Ole"-både, specielt til én-mandssejls, han sejlede rundt i.

Han var 81, da han havde den sidste 1 fods af disse med 1 køje, skyderuf og en meget høj mast langt fremme. En af mine venner har taget nogle fine fotos af ham under indsejling til Lohals og troede ikke sine egne øjne, da han så, at skipper var en stivbenet olding med snot i skægget under kasketten, og iført en islandsk trøje med samme patina, for det var jo svært for en mand i hans alder både at skulle styre og snyde næse samtidig, og så var trøjærmerne trods alt det nærmeste. Jo Berg blev sandt lig en myte blandt sejlerne i sine sidste og der gik mange historier om ham.

Hans "Olebåd" var så fint trimmet på roret, som havde blyvægt forneden, at han under en tur til Limfjorden, efter at have rundet Kronborg og sat kursen, ganske roligt gik til køjs og lod båden sejle sin egen sø natten igennem over Kattegat, for så at vågne som beregnet ud for Hals-barre næste morgen. Men det var jo i de dage, hvor de større skibe var flinkere til at vige for små sejlbåde, så han nåede altså sit mål i Limfjorden i god behold og godt udhvilet.

På sine "gamle" dage, hvor han måtte undvære sejladsen, blev han desværre en særling, der helt isolerede sig i det lille baghus i Skælskør, og en skønne morgen opdagede familien, at han i løbet af natten havde brændt rub og stup af sine tegninger i sin lille kakkelovn, for som han sagde: Ingen skulle kunne arve noget efter ham, når han nu snart fik hjemlov - for navnlig på sine gamle dage var Berg dybt religiøs.

Det er vel nu omkring 30 år siden min onkel døde. Det var i januar 1962, han blev næsten 90 år. Vi mistede helt kontakten med ham på det sidste. Synd at han brændte sit livsværk, men han var stærkt forkalket på det tidspunkt.

Jeg selv havde dengang kun få af hans tegninger, heriblandt arbejdstegning til en lille "Olebåd", som jeg desværre aldrig fik bygget, da vi kort efter flyttede fra Svendborg til Nr. Saltum hvor min far blev apoteker. Her besøgte onkel Georg os kort efter sin amerikarejse i 1938, hvor han besøgte sine børn derovre og sine amerikanske båd-kunder, han havde således en hel serie spidsgattertegninger klar til forhandling derovre gennem sin søn Sven; men så kom krigen

og satte en stopper for disse planer. Hans yngste søn Ole, som Olebåden er opkaldt efter, fik desværre ungdomsslovsind i puberteten, så Berg havde mange sorger i de år til trods herfor tegnede han mange både også under og efter krigen, ca. 1500 blev det efterhånden til, efter hans eget udsagn.

Jeg synes, at vi skylder hans minde og livsværk, at så mange af hans tiloversblevne tegninger ikke forsvinder, derfor startede jeg en efterforskning for ca. 20 år siden hos bådejere og -værfter som har tegninger tilbage fra hans hånd. Det er efterhånden blevet til en ret omfattende samling opbevaret lysbeskyttet i ca. 25 paprør sorteret efter typer og størrelser. De fleste er hans selvfremlidte solfremkaldte blåtryk og sortstregskopier, en del originaler er dog også fundet, og adskillige så gode at der har kunnet fremstilles reprofilm af disse.

Jeg sejler selv i en lille 14' Lynæs, som jo ligner en af hans små spidsgattere meget. Jeg mindes stadig vore ture sammen i det sydfynske øhav, som nogle af mine drengeårs største oplevelser, selvom det er over 60 år siden vi f.eks. begge måtte i baljen under sejlads til Marstal for at svømme Olebåden fri af en muslingebanke syd for Tåsinge.

Dette er i store træk, hvad jeg kan fortælle om min onkel.

Jeg efterlyser stadig folk i veteransejlerkredse og bådebyggere som endnu ligger inde med Berg tegninger, såvel lustryk som fotokopier og originaler til udvidelse af mit arkivmateriale.

Tegningerne ønskes kun til låns for evt.
kopiering og vil blive returneret evt. med
prøve på gengivelsen.

Tak til alle som indtil nu har hjulpet mig
med bidrag til samlingen af hans mange
fine bådtegninger.

Med venlig hilsen

Erik Storch
Svalevænget 11
Ulkebøl
6400 Sønderborg

MATERIALER
EFTER EGET VALG
SEJL KAN BESES
PÅ SEJLKUTTEREN
"WHIMBREL"

TELEFON: 47770091

MEG VENLIG HILSEN

FRANK KØNGERSKOV

Velkommen til Sundet

Sejlklubben Sundet har fået overdraget den store ære at arrangere Forårstræffet på Øresund i år, så vi indbyder Jer hermed til at komme til Svanemøllehavnen i weekenden d. 22 – 24 maj.

Kapsejladsen afholdes lørdag d. 23. maj, med middag, præmieuddeling, hygge og underholdning samme aften.

Da arrangementet stadig er i støbeskeen, vil der senere følge nærmere oplysninger om pris og tilmelding, men da det er fællesskabet der skaber et godt arrangement, håber vi at rigtig mange hermed vil reservere denne weekend.

Med Vindlig Hilsen

Leif Petersen 31 83 95 19

Steen Rasmussen 31 70 07 73

Sejlklubben Sundet og DFÆL

Vurderingspræmierne

fra sommerstævnet 1991 i K.A.S.

Her følger så den liste vi "glemte" i sidste nummer af bladet, men bedre sent end aldrig.

Blix IV,	Jesper Due, Svanemøllen, 5 meter, T.Holm, 8,70/
Gerda af Nykøbing,	Finn Mørup, Nykøbing S, Kragejolle, 1920, 8,20/45 ,gaffelrig
Strathendrick,	Palle Andersen, Kerteminde, 7 M R, W. Fife, 1913, 11,56/65, 7 D 4
Catjana,	Ove Sverker Nilsson, Køge, Kystkrydser, Knud Reimers, 1942, 9,90/64, SW D 1
Cutty Sark,	Elise & Asger Boa, Skovshoved, Kutter, Arvid Boa, 1956, 8,50/26, F 125
Galadriel,	Torben Frank Andersen, Svanemøllen, 22 m ² kutter, Slaaby-Larsen, 1956, 7,70/27
Bel Ami,	Henrik Effersøe, Svanemøllen, 38 m ² spidsgatter, M.S.J. Hansen, 1936, 7,85/38, S 38 D 1
Saga II,	Ole Hendrichsen, Svanemøllen, Spidsgatter, M.S.J. Hansen, 1937, 6,80/32, F 9
Havfruen,	Philip Lehn Brand, Lynetten, 30 m ² spidsgatter, Berg, 1946, 7,50/30, S 30
Bon-Ami,	Søren Nielsen, Kaldvig, spidsgatter, G. Berg, 1947, 8,00/43, D 2 gaffelrig
Malle,	Jens Chr Ishøj, Køge, platgatter, 1959, 6,50/24
Lea,	Stephen Rothe Andersen, Svanemøllen, spidsgatter, Berg, 1938, 5,75/22
Harpunloggen Marita,	Birthe Mariat, Agersø, spidsgatter, Mortensen, 1935, 8,40/38, rød fok

Bestyrelsesmedlemmer i Dansk Forening for ældre Lystfartøjer

Henning Wind-Hansen, KS og KDY, formand
L.A. Larsensvej 5
5300 Kerteminde

tf. 65 341400
arb. 65 324600

Jørgen Struck, K.A.S., "Gre Ann II"
Sct. Jacobsgade 11
2100 København Ø

tf. 31 387020

Kjeld Søderlund, KDY repræsentant
Havevej 2
2970 Hørsholm

tf. 42 863707

Jens Poulsen, K.A.S., "Ambition", historisk konsulent
Kirsteinsgade 9
2100 København Ø

tf. 31 385125

Birgit Nielsen, HAS, "Tovei"
Pontoppidansvej 39
3000 Helsingør

tf. 49 202436

Poul Silberg, K.A.S., redaktør
Drejegade 26 B, 601
2100 København

tf. 31 181399

Morten Müller, Frem, "Rosa", konsulent f/register
Genforeningspladsen 47
2400 København NV

tf. 31 108716

Aage Walsted, Thure, Konsulent som bådebygger

Lokale initiativer

"Søkort 112" Århus

Bestyrelse: Mariane, Bent, Jesper og Christian
Mariane og Bent Sørensen "Elisabeth"
Dronning Margrethesvej 3-2 tv, 8200 Århus N

tlf. 86 105478

"Skarøksen" Næstved

Lars Jensen, "Skarøksen"
Søgårdsvej 51, 4160 Herlufmagle

tlf. 53 751644

"Øresundskapsejladser":

Kontakt Iris og Gorm Boa, Frem, "Astral"
Emmasvej 1, 2820 Gentofte

tlf. 31 630952

Birgit Nielsen, HAS, "Tovej"

Pontoppidansvej 39, 3000 Helsingør

tlf. 42 102436

"Køge Bugt"

Birthe Larsen og Sven D. Hansen. Hundige Bådeklub
Pælestykke 31-2 tv, 2630 Tåstrup

tlf. 42 525360

Annoncer i DFÆLs medlemsblad

Annoncepriser i bladet er som følger:

Helside:	400,00 kr
Halvside:	250,00 kr
Kvartside:	175,00 kr

I priserne er der inkluderet billede eller tegning af din båd.
Som medlem af DFÆL får du 50% rabat på ovenstående priser.
Annoncetext m.m. sendes direkte til redaktøren, Poul Silberg,
hvorefter vi sørger for udsendelse af opkrævning.

Dansk Forening for ældre Lystfartøjer

K.D.Y. Langeliniepavillonen

2100 København Ø

Tlf. 33 14 87 87